

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الله تبارك و تعالی:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا﴾

سوره مبارکه شمس، آیه ۹

امام خامنه‌ای مدظله العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی، وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

واجبات نماز

شناسنامه مطلب	
t-350	کد مطلب
تزکیه‌ای / تقوای عمومی / ورود به آستان بندگی / محاسبه عمر / آشنایی با واجبات	رده
تزکیه، نماز، واجبات، مقارنات نماز، رکن، غیر رکن، علامه طباطبایی	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی نُمُو

nomov.ir

مقارنات نماز یعنی کارهایی که در نماز واجب می‌باشد، یازده چیز است:

اول: نیت. دوم: تکبیر الاحرام. سوم: قیام. چهارم: قرائت. پنجم: رکوع. ششم:

سجده. هفتم: تشهد. هشتم: سلام. نهم: ترتیب. یعنی اجزای نماز را به دستوری که معین شده، بخواند و پیش و پس نیندازد.

دهم: طمأنینه، یعنی نماز را با وقار و آرامش بخواند. یازدهم: موالات، یعنی اجزای نماز را پشت سر هم به جا آورد و بین آن‌ها فاصله نیندازد.

پنج چیز از این یازده چیز، «رکن» است که اگر عمداً یا سهواً کم یا زیاد شود، نماز باطل است و بقیه رکن نیست و فقط در صورتی نماز باطل می‌شود که عمداً کم یا زیاد گردد.

ارکان نماز

ارکان نماز عبارت است از ۱. نیت ۲. تکبیر الاحرام ۳. قیام در موقع گفتن تکبیر الاحرام و قیام متصل به رکوع ۴. رکوع ۵. دو سجده.

۱. نیت

نیت آن است که انسان نماز را به قصد «قربت»، یعنی برای انجام فرمان خداوند عالم به جا آورد و لازم نیست نیت را از قلب خود بگذرانند، یا مثلاً به زبان بگویند:

«چهار رکعت نماز ظهر می‌خوانم قرّبَةً إِلَى اللَّهِ!».

۲. تکبیر الاحرام

پس از گفتن اذان و اقامه، با داشتن نیت و گفتن الله اکبر، نماز شروع می‌شود و چون به واسطه گفتن این تکبیر، چیزهایی مانند خوردن و آشامیدن و خنده کردن و پشت به قبله نمودن، حرام می‌شود، این تکبیر را «تکبیر الاحرام» می‌گویند و مستحب است در موقع گفتن تکبیر، دست‌ها را بالا ببریم و با این عمل، بزرگی خدا را در نظر آورده و غیر او را کوچک شمرده و پشت سر بیندازیم.

۳. قیام

قیام در حال تکبیرة الاحرام و قیام متصل به رکوع، رکن است ولی قیام در موقع خواندن حمد و سوره و قیام بعد از رکوع، رکن نیست. بنابراین اگر کسی رکوع را فراموش کند و پیش از رسیدن به سجده یادش بیاید، باید بایستند بعد به رکوع برود و چنانچه به طور خمیدگی به حال رکوع برگردد، چون قیام متصل به رکوع را انجام نداده، نمازش باطل است.

۴. رکوع

بعد از خواندن قرائت، باید به قدری خم شود که دست‌ها به زانو برسد و این علم را «رکوع» می‌گویند. در رکوع يك مرتبه «سبحان ربي العظيم و بحمده» یا سه مرتبه «سبحان الله» باید گفت. پس از رکوع، باید کاملاً بایستند بعد به سجده برود.

۵. سجده

سجده، یعنی پیشانی و دست‌ها و سرزنانوها و سر دو انگشت بزرگ پاها را بر زمین بگذارد و يك مرتبه «سبحان ربي الاعلى و بحمده» یا سه مرتبه «سبحان الله» بگوید. بعد می‌نشیند و دو مرتبه به سجده رفته ذکر سابقه را تکرار می‌نماید.

محلّی که پیشانی را بر آن می‌گذارد، باید زمین یا چیزی باشد که از زمین می‌روید و بر چیزهای «خوراکی و پوشاکی و معدنی» سجده جایز نیست.

تشهد و سلام: اگر نماز دو رکعتی است، پس از انجام دو سجده برخاسته و حمد و سوره را می‌خواند و قنوت^۱ را انجام داده و پس از رکوع و دو سجده تشهد^۲ را می‌خواند و نماز را سلام^۳ می‌دهد. و اگر نماز سه

^۱ بعد از حمد و سوره دست‌ها را روبه‌روی صورت گرفته و هر ذکری بخواهد را می‌گوید مثلاً می‌گوید: «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

^۲ تشهد عبارت است از گفتن این جملات «أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له و أشهد أن محمداً عبده ورسوله، اللهم صل على محمد و آل محمد.»

رکعتی است، پس از تشهد برمی‌خیزد و سوره حمد تنها را خوانده یا سه مرتبه می‌گوید: سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر، و بعد از رکوع و دو سجده و تشهد، سلام را انجام می‌دهد و چنانچه نماز چهار رکعتی است، رکعت چهارم را مثل رکعت سوم انجام داده و بعد از تشهد نماز را سلام می‌دهد.

*توجه شود که احکام مذکور عمومی و صرفاً برای آشنایی می‌باشد و ممکن است با نظر مرجع شما کمی مغایرت داشته باشد.

علامه طباطبایی ره، تعالیم اسلام، ص: ۲۶۶

نرم افزار مجموعه آثار علامه طباطبایی (ره) مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی نور

^۱ سلام به این صورت انجام می‌شود: «السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته، ألسلام علينا و على عباد الله الصالحين، السّلام عليكم ورحمة الله وبركاته»